

Talonpoikaikulttuurisäätiön toimintakertomus 2011

73. toimintavuosi

Yleistä

Vuoden 2011 toiminta painottui Kekristä kansanjuhla –hankeeseen. Säätiön kekritoiminnan tavoitteena on vakiinnuttaa kekrin vietto syyskuun ja marraskuun väliseen aikaan, uusintaa kekrin vieton perinteitä puhuttelemaan tämän päivän ihmisiä ja tuottaa juhlakonsepteja ravintoloille, yhteisöille, perheille ja ystäväporukoille sekä kehittää lapsille ja nuorille kekriä valaisevia kirjallisia tuotteita ja pelejä.

Perinteisen rakentamistavan kunniakilpi

Uusia perinteisen rakentamistavan kunniakilpiä myönnettiin vuoden 2011 aikana 3 kpl uuteen kohteeseen. Kilpiraadissa valmisteltiin kilpikohteiden kartoitushanketta sekä kilpien ja kunniakirjojen markkinointihanketta. Vuonna 2009 hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti perinteisen rakentamistavan kunniakilven ohella voidaan myöntää myös kunniakirjoja.

Kekrikemut - kekristä kansanjuhla –hanke

Kekristä kansanjuhla -hanke aloitettiin vuoden 2009 alkupuolella ja sitä jatkettiin vuoden 2011 aikana. Säätiö on tuottanut kekriille visuaalisen ilmeen ja rekisteröinyt kekri-tavaramerkin tulevaisuuden kekrituotteita varten. Kekrin viestintää varten on tuotettu kotisivut www.kekri.fi, kekriesite ja kuvapankki. Säätiön rakentama kekrikonsepti sisältää kekrikemut, kekrimenu, kekrirokki, kekritarinat ja kekrileikit.

Hanke koostuu kahdesta pääosiosta: ruoka- ja juhlakulttuurista sekä lasten ja nuorten kulttuurista. **Ruoka- ja juhlakulttuurin osiossa** on ideoitu ja pilotoitu konsepteja kekrikemuihin ja nuorisolle suunnattuun kekrirokkiin. Toimintavuoden aikana kekrijuhla- ja kekrikemutideaa markkinointiin maaseudulla ja kaupungeissa toimivien järjestöjen yhteistyöverkostoon. Yhteistyöverkoston keskeisiä toimijoita ovat MTK, Ruoka-Suomi -teemaryhmä, Sitran Maamerkit -ohjelma, Maa- ja kotitalousnaisten keskus ja Maaseudun Sivistysliitto.

Toimintavuoden aikana säätiö konsultoi ja tuki markkinointimateriaalilla kekrikemujen järjestämistä Ruovedellä, Kuopiossa, Kannuksessa, Suonenjoella ja Helsingissä. Asiamies kävi puhumassa Suonenjoen maa- ja kotitalousnaisten ja maaseudun kehittämishankkeen kekrijuhlassa Suonenjoella sekä Helsingin Vartiokylässä Herttoniemen Ruokaosuuskunnan kekrijuhlassa.

20.10.2011 järjestettiin Ravintola Lasipalatsissa säätiön omat kekrikemut. Maittavan kekriaterian lisäksi ohjelmassa oli puheita ja musiikkiesityksiä. Herttoniemen Ruokaosuuskunnan vetäjä **Olli Repo** kertoi osuuskunnan kaupunkiviljelystä ja osuuskunnan ensimmäisen vuoden oman pellon viljelykokemuksista ja –kompastuskivistä. Ohjelmajohtaja **Eeva Hellström** Sitran Maamerkit –ohjelmasta puhui Sitran ohjelmasta, maaseudun mahdollisuuksista ja omista lapsuuden halloweenin vieton kokemuksistaan New Yorkissa. **Heidi Haapoja** ja **Amanda Kauranne** viihdyttivät lauluesityksillä ja vetivät yleisön mukaan piirileikkeihin. Säätiön Kekrikemuissa oli 26 osanottajaa.

20.11.2011 järjestettiin yhteistyössä MTK:n, Ruoka-Suomi –teemaryhmän ja Sitran Maamerkit -ohjelman kanssa ravintola- ja ruoka-alan ammattilaisille ja medialle verkostoitumistapahtuma. Tilaisuudella pyrittiin innostamaan ravintoloita sadonkorjuujuhla- ja kekrijuhlaperinteen käynnistämiseen. Puhujina olivat tutkuspäällikkö Johanna Mäkelä, kokki-yrittäjä Pipsa Hurmerinta, tuottaja Päivi Rajakari ja ylitarkastaja Kirsi Viljanen. Tapahtumaan osallistui 80 henkilöä pääkaupunkiseudulta.

Ravintola Lasipalatsissa oli viikon 42 aikana yhtenä lounasvaihtoehtona kekri-lounas.

Kekrin lasten ja nuorten kulttuurin osiossa jatkettiin lähdeaineiston kartoittamista lapsille ja nuorille suunnattujen näytelmä-, tarina- ja satukirjojen sekä erilaisten kekripelien tuottamiseen. Toimintavuoden aikana kartoitettiin lisäksi kirjallisten tuotteiden ja pelien toteuttajia sekä myynti- ja jakelukanavia.

ELMA-messuille 11.–13.11.2011 tuotettiin Lasten kekripaja -tapahtuma. Tarkoituksena oli testata yhtä lasten kekritapahtumakonseptia, joka on sovellettavissa koko maassa erilaisten lastentapahtumien yhteyteen. Lasten Kekripaja ELMA-messuille onnistui erinomaisesti. Kolmen päivän aikana pajassa kävi lähes 2500 lasta, koululaista, vanhempaa ja opettajaa. Lapset ja koululaiset koristelivat kekripukkipipareita, jota varten säätiö on teettänyt oman piparkakkumuotin. Lisäksi kekripajassa leikeltiin kekrinaamareita.

Improvisaatioteatteri **Naamat** esiintyi kekripajassa kolme kertaa jokaisena päivänä. Naamat esitti itse tekemänsä näytelmän kekristä. Lasten Kekripajan toteuttamisen mahdollistivat MTK:n säätiön apuraha. Metsäliitto lahjoitti rahaa ja paperitavarat ja DrOetker piparkakkujen koristelutarvikkeet. ELMA-messujen ohjelmavallalla ympäristökirjailija **Juha Kuisma** ja kokki-yrittäjä **Pipsa Hurmerinta** puhuivat kekriin perinteestä ja ajankohtaisuudesta Suomen syksyyn sopivana juhlanäytelmänä ja sesongin ruokiin perustuvasta ruokakulttuurista.

Säätiön kekrihankkeen ja toiminnan kohteena oli vuonna 2011 kaiken kaikkiaan lähes 4000 ihmistä, kun mukaan lasketaan satoja ihmisiä houkutelleet maakuntien kekrijuhlat. Kekristä myös kirjoitettiin ja puhuttiin paljon tiedotusvälineissä loka-marraskuussa 2011. Julkisuus vahvisti uskoa siihen, että Kekristä kansanjuhla –hanke tuottaa tuloksia ja hanketta kannattaa jatkaa. Kekrillä on selvästi tilaus Suomen pimeässä syksyssä ilottelun, jännittävien kokemusten, valon ja sesongin mukaisen ruoan juhlanä.

Kekristä kansanjuhla –hankkeen tuottajana toimi kulttuurituottaja **Päivi Rajakari**. Rajakari vastuualueena oli erityisesti lasten kulttuurin edistäminen kuten Lasten Kekripajan tuottaminen. Säätiön asiamies vastasi ruoka- ja juhlakulttuuriosiesta.

Syksyllä 2010 saatiin 10 000 euron jatkorahoitus Koneen Säätiöltä ja jätettiin Suomen Kulttuurirahaston perinnetieteisiin hakemus kolmivuotiselle jatkohankkeelle.

Kekristä kansanjuhla -hankkeen toteutusta ohjasi ja valvoi ohjausryhmä. Sen jäsenet olivat puheenjohtaja, tutkimuspäällikkö VTM **Ilkka Haavisto**, emeritus professori **Juhani U.E.Lehtonen**, ympäristökirjailija YTM **Juha Kuisma** ja tutkijatohtori FT **Kati Mikkola**.

Kansainvälinen talonpojan päivä 31.5.2011

Kansainvälisen talonpojan päivän merkeissä järjestettiin tutustumismatka Gårdskullan kartanoon Siuntioon. Maanviljelijät **Raija ja Gustav Rehnberg** kertoivat kartanon historiasta, maa- ja metsätaloudesta ja joulukuusien viljelystä sekä tulevaisuuden suunnitelmista kuten pihvilihan suoramyyntin aloittamisesta. Retkeläiset tutustuivat myös kartanon täysin omin ja yksityisin varoin ylläpidettävään traktori- ja maatalousmuseoon.

Viestintä

Jäsenille lähetettiin vuoden aikana kolme kirjettä. Lehdistötiedotteiden jakelussa käytettiin tiedotus.com –palvelua, jonka kautta tavoitettiin lähes 800 tiedotusvälinettä. Säätiön kotisivuilla www.talonpoikauskulttuurisaatio.fi tiedotettiin tapahtumista. Säätiön hallitsemilla kotisivuilla www.kekri.fi viestittiin kekristä kansanjuhla –hankkeen tapahtumista.

Jäsenistö

Jäsenistön vuosikokous kutsui uusiksi jäseniksi VTT **Pasi Holmin**, FT **Lasse Kankaan**, kulttuurituottaja **Päivi Rajakarim**, järjestöpäällikkö **Heikki Saarisen** ja museonjohtaja **Teppo Viholan**. Vuoden aikana nukkuivat ikiuneen säätiön jäsenet Ft honoris causa **Martti Linkola**, kanslianeuvos **Juhani Yli-Rantala**, dosentti **Osmo Vuoristo** ja professori **Tuomo Tuomi**.

Kokoukset

Säätiön vuosikokous pidettiin 21.3.2010 Maaseudun Sivistysliitossa. 21 säätiön jäsentä osallistui kokoukseen. Maaseudun Sivistysliiton toiminnanjohtaja **Paula Yliselä** ja kulttuuritoimenjohtaja **Liisa Heikkilä-Palo** kertoivat liiton ja Maahenki Oy:n toiminnasta maaseudun ja maaseudun kulttuurin saralla.

Hallitus ja tilintarkastajat

Hallituksen puheenjohtaja toimi VTM **Matti Kalliokoski**, varapuheenjohtajana professori **Hanna Snellman** sekä jäsenenä tutkimuspäällikkö **Ilkka Haavisto**, ympäristökirjailija **Juha Kuisma** ja yliarkkitehti **Raija Seppänen**. Hallituksen varajäseninä toimivat DI **Lasse Ristikartano**, toiminnanjohtaja **Paula Yliselä**, FT **Kati Mikkola**, MMK **Heimo Tuomarla** ja professori **Kustaa H J Vilkuna**. Hallitus kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Sihteerinä toimi asiamies **Paula Viertola**.

Säätiön tilintarkastajina toimivat KTM **Juha Tuomala** (KHT) ja kauppatieteiden tohtori h.c. **Antti Helenius**. Varatilintarkastajat ovat **Pentti Savolainen** (KHT) ja maanviljelysneuvos **Raimo Tammilehto**.

Kilpiraati

Kilpiraadin kokoonpano muuttui toimintavuoden aikana. Puheenjohtajana aloitti yliarkkitehti **Raija Seppänen** ja jäseninä olivat dosentti **Teppo Korhonen**, professori **Juhani U.E. Lehtonen**, filosofian kandidaatti **Pekka Kärki**, arkkitehti **Heikki Kukkonen**, arkkitehti **Pentti Toivari**. Vuoden kuluessa Korhonen ja Kärki jättäytyivät raadista pois ja tilalle kutsuttiin dosentti **Pia Olsson** ja arkkitehti **Antti Pihkala**. Kilpiraati kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Toimihenkilöt

Säätiön asiamiehenä ja hallituksen sihteerinä toimi johdon erityisavustaja, MMM **Paula Viertola**. Kilpiraadin sihteerinä toimi FM **Elina Anttonen**. Rahastonhoitajana ja kirjanpitäjänä **Kirsti-Helena Saarinen**, JS-Ekonomia Oy.

Säätiön talous

Toimintavuoden 2011 aikana säätiö sai Keskitien Tukisäätiöltä toiminta-avustusta 20 000,00 euroa. Kekristä kansanjuhla –hankkeeseen lastenkulttuurin tekemiseen saatiin 10 000,00 euron apuraha MTK:n säätiöltä. Lisäksi Lasten Kekripaja –tapahtuman toteuttamiseen saatiin tavaraj- ja 1000,00 euron rahalahjoitus Metsäliitolta sekä tavaralahjoitus DrOetkerilta.

Hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita.

Tilikauden alijäämä on 552,44 euroa.

Säätiön oma pääoma oli vuoden vaihteessa 62 574,60 € ja tasearvo 63 855,45 €.